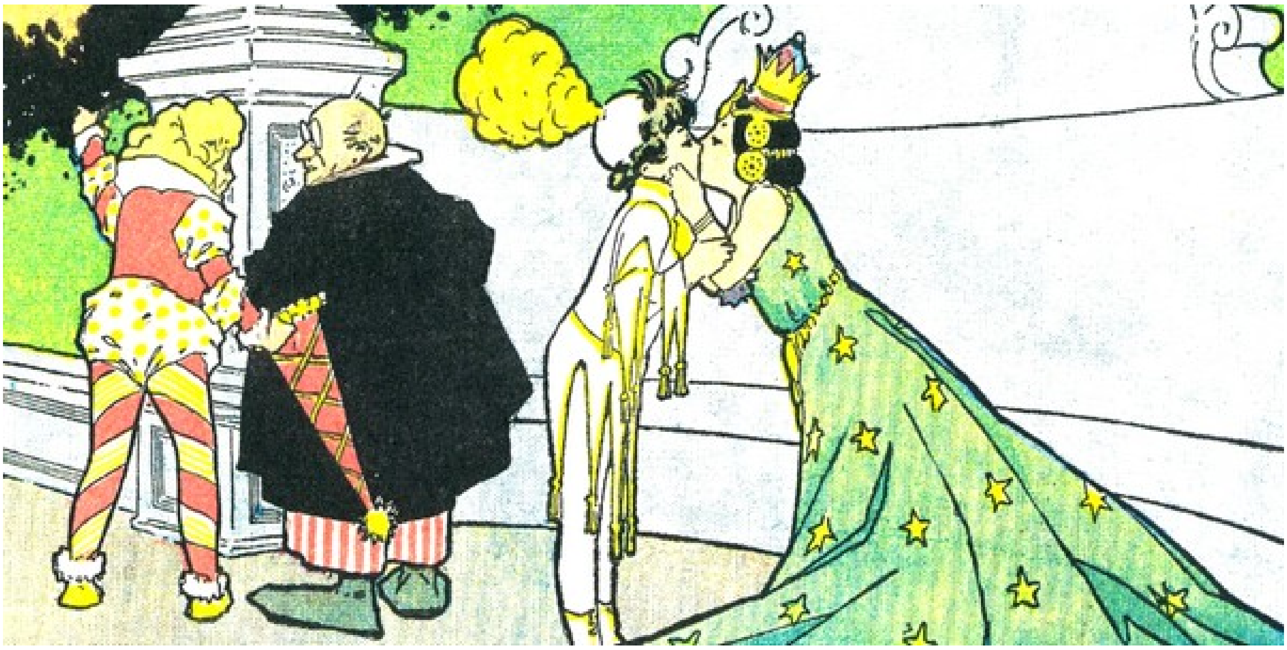
Komiksowe arcydzieło o małym Nemo

Zenas Winsor McCay urodził się między rokiem 1867 a 1871 (często podawaną datą jego narodzin jest 26 września 1869 r.), a zmarł 26 lipca 1934 r. Pracował jako komercyjny artysta i rysownik komiksów. W roku 1903 dołączył do zespołu „New York Herald", w którym osiągnął sukces takimi komiksami, jak „Little Sammy Sneeze" (1904–1906) czy „Dream of the Rarebit Fiend" (1904–1911). McCay chcąc sprawić dodatkową przyjemność odbiorcom swoich komiksów wpadł na pomysł stworzenia „Rarebit Fiend". W październiku 1905 roku w gazecie tej zadebiutował całostronicowy niedzielny pasek „Mały Nemo w Krainie Snów", który uważany jest za mistrzowskie arcydzieło.

Mały Nemo to nie tylko rybka z filmów Disneya, ale również dziecięcy bohater serii komiksowej z 1905 r.

„Mały Nemo w Krainie Snów" („Little Nemo in Slumberland") był publikowany w dzienniku „New York Herald" od 15 października 1905 roku do 23 lipca 1911 roku. Komiks zmienił tytuł na „W krainie wspaniałych snów" („In the Land of Wonderful Dreams"), kiedy McCay przeniósł się do „New York American", gazety wydawanej przez Williama Randolpha Hearsta. Ukazywał się tam od 3 września 1911 roku do 26 lipca 1914 roku. Kiedy McCay powrócił do czasopisma „New York Herald" w 1924 r. wznowił wydawanie komiksu pod pierwotnym tytułem, a sam komiks był drukowany od 3 sierpnia 1924 roku do 26 grudnia 1926 roku, czyli do chwili powrotu McCaya do pracy u Hearsta.

POMYSŁ

Głównym bohaterem komiksu jest chłopiec mały Nemo (z łaciny „nemo" = „nikt"), którego pierwowzorem był syn artysty – Robert.

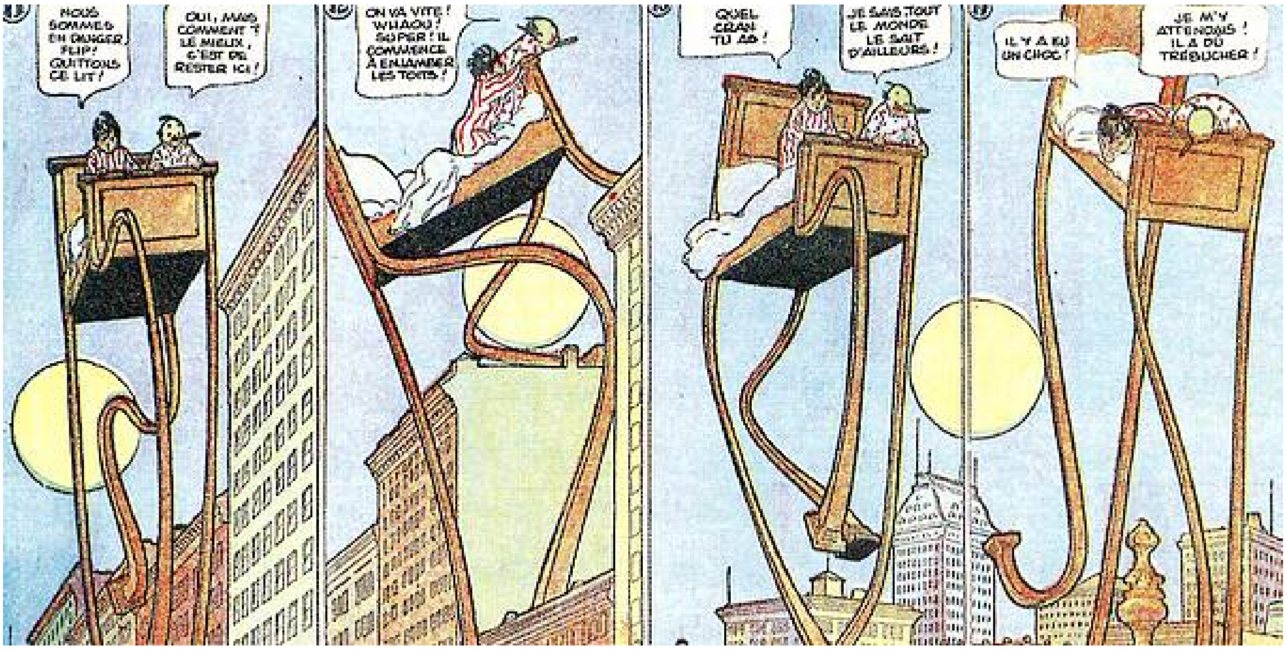
Robert McCay – nie tylko zainspirował ojca do stworzenia postaci małego Nemo, ale również komiks kontynuował.

Cotygodniowe, fantastyczne przygody Nemo kończyły się w ostatnim kadrze jego przebudzeniem się w łóżku. Pierwszy odcinek zaczyna się wydaniem przez Króla Morfeusza z Krainy Snów swoim sługom rozkazu, aby porwali Nemo. Nemo miał stać się towarzyszem zabaw Księżniczki, ale jego pojawienie się w Krainie Snów miało miejsce dopiero po wielu miesiącach jego przygód. Zielony, żujący ciągle w swoich ustach cygaro i noszący na swojej głowie cylinder z napisem „Pobudka" klown o imieniu Flip był zdeterminowany, aby zakłócać sny Nemo. Nemo i Flip stali się ostatecznie towarzyszami w przygodach, do których dołączył Afrykanin Imp, którego Flip spotkał na Wyspach Cukierków (Candy Islands). Bohaterowie podróżują wzdłuż i wszerz, od slamsów po Marsa, przez zamek Jacka Frosta, po architektoniczne dziwadła i zniekształcony iluzjami krzywych zwierciadeł Befuddle Hall.

Komiks prezentuje rozumienie przez McCaya psychologii snów, szczególnie lęków sennych – upadków, utonięć czy bycia przebijanym (wbijanym na pal). Świat snów posiada własny kodeks moralny, który jest trudny do zrozumienia. Łamanie tych zasad prowadzi do przerażających konsekwencji, np. w sytuacji kiedy Nemo ignoruje zalecenie nie dotykania królewny Krystaletty, która mieszka w szklanej jaskini. Ogarnięty zauroczeniem Nemo ostatecznie doprowadza do rozbicia królewny oraz jej poddanych, a następnie budzi się z „jękiem umierających strażników wciąż dzwoniącym mu w uszach".

Publikacja komiksu „Małego Nemo w Krainie Snów" rozpoczęła się 15 października 1905 roku historią, w której to Morfeusz, władca Krainy Snów, próbuje sprowadzić Nemo do swojego królestwa. Nemo pojawił się jednak w Krainie Snów dopiero w odcinku z dnia 4 marca 1906 roku. Ze względu na ingerencje Flipa, Nemo może zobaczyć Księżniczkę dopiero w odcinku z 8 lipca. Senna podróż Nemo jest zawsze przerywana przez upadek z łóżka, lub pobudkę zrobioną przez jego rodziców.

12 lipca 1908 roku McCay dokonał poważnej zmiany w narracji rozwoju swojej opowieści. Flip odwiedza Nemo i mówi mu, że zmusił swojego wuja do zniszczenia Krainy Snów. Dotychczas Krainie Snów zdarzyło się zniknąć raz na jeden dzień, lecz tym razem jej zniknięcie okazuje się być trwałe w skutkach. Odtąd sny chłopca zaczynają się dziać w jego rodzinnym mieście, aczkolwiek i tutaj towarzyszą mu Flip, oraz fikuśnie wyglądający chłopiec nazywany Profesorem. Przygody te cechują zarówno sprawy przyziemne, jak i fantastyczne. W tym okresie pojawiło się słynne „chodzące łóżko". Kraina Snów pojawia się sporadycznie, by powrócić na dobre 26 grudnia 1909 roku.

Chodzące łóżko jest chyba najbardziej znaną sceną z komiksu.

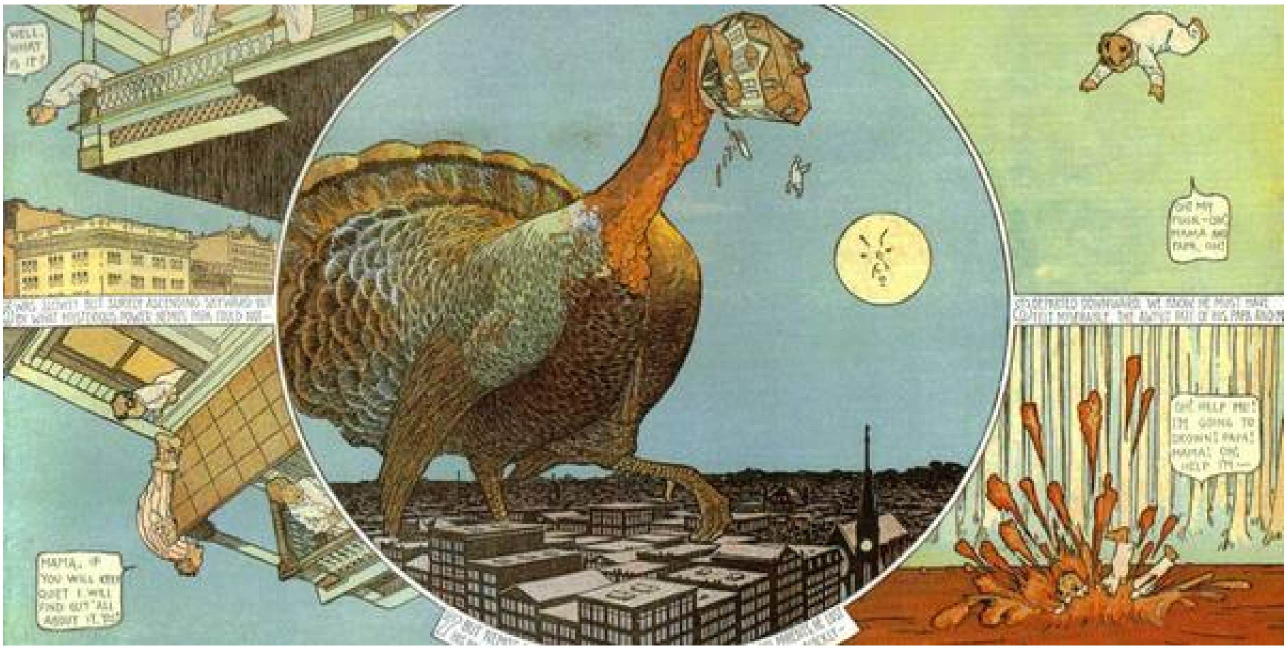
STYL

McCay eksperymentował z formą układu strony komiksowej, pomysłowo wykorzystał czas i tempo akcji, bawił się wielkością i kształtem kadrów, perspektywą, rysowaniem architektury oraz innych detali zawartych na jego rysunkach. W swojej opowieści McCay stosował różną wielkość kadrów oraz układ strony zgodne z czynnością, jaka miała miejsce w danym odcinku komiksu. Kiedy las grzybów rósł, tak samo działo się z kadrem, a zmniejszanie się kadrów miało miejsce w momencie, gdy grzyby spadały bezpośrednio na chłopca.

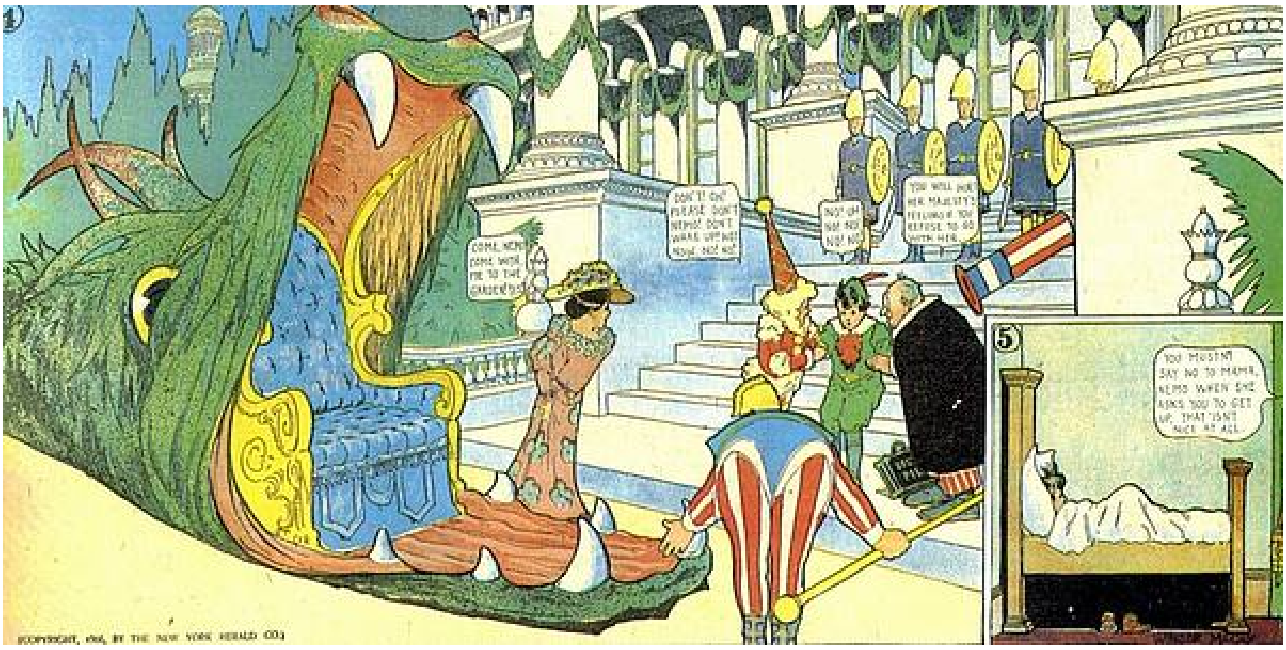
Fragment planszy z lasem grzybów.

W odcinku stworzonym na Święto Dziękczynienia, w centrum akcji jest gigantyczny indyk pożerający dom Nemo. Indyk znajduje się w wielkim, okrągłym kadrze, który został umieszczony na samym środku strony.

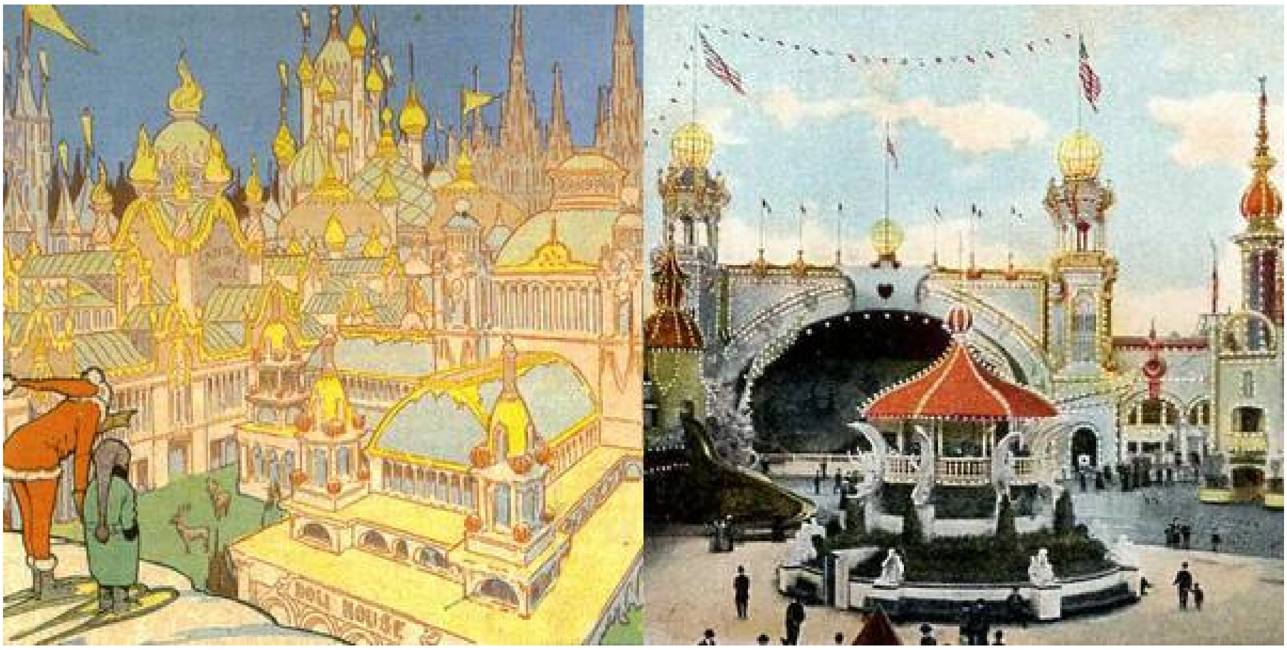
Eksperyment McCaya z okrągłym obrazkiem na środku planszy. Kolejne pokolenia rysowników komiksów odkrywały go na nowo.

McCay połączył proporcje z wielkością i kształtem kadrów, pokazując rozmiar słoni lub smoka w taki sposób, by czytelnik mógł odczuć te proporcje względem pozostałych postaci. McCay kontrolował rytm narracji poprzez różnicowanie jej elementów lub powtarzanie. Kadry podobnej wielkości miały powtarzalny układ z minimalną różnicą w ruchu, co prowadziło do poczucia nagromadzenia pewnych klimatycznych działań.

Smok transportowy – fantazja McCaya przekraczała granice wyobraźni.

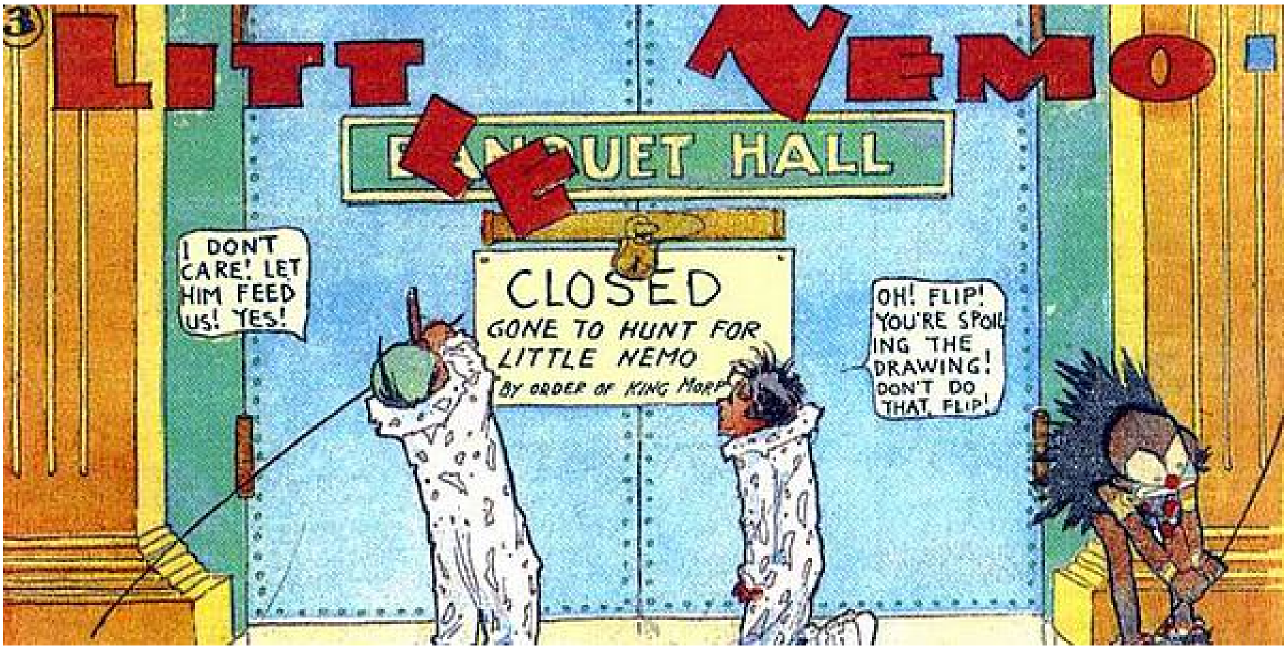
McCay tworzył w stylu secesyjnym, a kontury postaci tworzył za pomocą głębokiej czerni. Ozdobna architektura Krainy Snów przypomina budynki zaprojektowane przez McKim, Mead & White na Wystawę Kolumbijską w Chicago z 1893 r., Luna Park i Dreamland na Coney Island, a także paryski Pałac Luksemburski.

Pałac Św. Mikołaja z komiksu McCaya i miasteczko Wystawy Kolumbijskiej zorganizowanej w Chicago.

McCay pomysłowo wykorzystywał kolory. Czasem zmieniał kolor tła lub kolor postaci i był w stanie robić to z kadru na kadr w celu imitacji psychodelicznego doświadczenia snów. W związku z rozwojem litograficznego procesu druku Ben Day McCay bardziej uważnie stosował dobór kolorów. Na przygotowanych stronach komiksu McCay nanosił dokładne notatki dotyczące kolorów, jakie powinny być użyte. W tym celu przez pierwsze pięć miesięcy na materiałach oddawanych do druku na dole strony znajdowały się adnotacje, które były odpowiednio ponumerowane.

W przeciwieństwie do wysokiego poziomu umiejętności kompozycji, dialog w dymkach komiksowych jest surowy, czasem pojawia się bezład, który według krytyka R.C. Harveya „szpeci (…) jego bezbłędną pracę". Dodatkowo podkreśla to poziom włożonego wysiłku i umiejętności widocznej w liternictwie tytułu. Wygląda to tak, jakby twórca chciał w ten sposób podkreślić przykładanie małej uwagi do dymków, ich zawartości i ich umiejscowienia w całej kompozycji kadru. Zazwyczaj dymki zawierały powtarzające się monologi wyrażające rosnący niepokój osoby mówiącej, co pokazuje, że umiejętności McCaya leżały rzeczywiście po stronie wizualnej, a nie werbalnej.

Winsor McCay bawił się komiksem – tu scena interakcji bohaterów z winietą komiksu.

McCay w „Małym Nemo w Krainie Snów" używał tradycyjnych etnicznych stereotypów, jak np. kłótliwy Irlandczyk Flip, czy prawie nie mówiący Afrykańczyk Impie.

HISTORIA PUBLIKACJI

„Little Nemo in Slumberland" zadebiutował 15 października 1905 roku na ostatniej stronie niedzielnego dodatku do „New York Herald". Całostronicowy, kolorowy komiks był wydawany do 23 lipca 1911 roku. Wiosną 1911 roku, McCay przeniósł się do „New York American", gazety, której właścicielem był William Randolph Hearst. Zabrał tu ze sobą postać Małego Nemo. Prawa autorskie do komiksu posiadał jednak „New York Herald", ale McCay wygrał sprawę sądową, która pozwoliła mu na kontynuowanie używania samej postaci. W „New York American" komiks został wydany pt. „In the Land of Wonderful Dreams". Gazecie „New York Herald" nie udało się znaleźć innego rysownika w celu kontynuowania pracy nad oryginalnym komiksem.

W maju 1924 roku McCay porzucił pracę u Hearsta i wrócił do „New York Herald Tribune" (nowa nazwa po połączeniu gazet „New York Herald" i „New York Tribune"). Od 3 sierpnia zaczął na nowo wydawać komiks „Little Nemo in Slumberland". Nowy pasek prezentował kunszt starej techniki, ale same kadrowanie zostało ułożone w jednostajnym

układzie siatkowym. Nemo otrzymał bardziej pasywną rolę w historiach, w których nie było efektu ciągłości następstw. W związku z małą popularnością komiksu był on wydawany wyłącznie do grudnia 1926 roku. Kierownictwo Hearsta starało się przekonać McCaya do powrotu do czasopisma „New York American". Zakończyło się to sukcesem w 1927 roku. Z powodu niskiego zainteresowania „Nemo" w latach 1920. „New York Herald Tribune" postanowiła odsprzedać prawa do komiksu McCayowi za symbolicznego dolara.

W roku 1937 syn McCaya Robert próbował kontynuować spuściznę po ojcu poprzez reaktywację „Małego Nemo". Wydawca komiksów Harry „A" Chesler ogłosił codzienną publikację komiksów z Nemo tworzoną przez „Winsora McCaya, Jr.". Robert rysował również dłuższą formę komiksową tworzoną dla Cheslera zatytułowaną „Nemo in Adventureland" („Nemo w Krainie Przygód"), w której to występowała dorosła wersja Nemo i Księżniczki. Żaden z tych projektów nie trwał zbyt długo. W roku 1947 Robert wraz ze sprzedawcą tkanin Irvingiem Mendelsohnem utworzyli McCay Feature Syndicate, Inc. celem wznowienia wydania oryginalnych komiksów tworzonych przez McCaya w formie zmodyfikowanej do aktualnego formatu ówczesnej gazety. Ten zabieg również nie przetrwał próby czasu.

Jedna z ilustracji syna autora. Robert McCay podpisywał się jako „Winsor McCay jr." i „R. Winsor McCay".

W roku 1966 karykaturzysta Woody Gelman odkrył oryginalne plansze komiksu „Mały Nemo w Krainie Snów" w studiu filmowym, w którym pracował Robert. W roku 1973 Gelman wydał we Włoszech kolekcję pasków „Mały Nemo" („Little Nemo"). Te oryginalne prace McCaya trafiły do zbiorów Billy Ireland Cartoon Library & Museum w Ohio State University.

Kolekcjoner Peter Maresca wydał własnym sumptem tom niedzielnych przygód Małego Nemo pt. „Little Nemo in Slumberland: So Many Splendid Sundays!" Komiks miał wielkość 21×16 cali (53 × 41 cm). Pozwoliło to na reprodukcję stron komiksów w oryginalnej wielkości, w jakiej były drukowane w gazecie. Prace związane z poprawianiem jakości każdej strony zajmowały od 5 do 20 godzin na każdą stronę. Drugi tom, zatytułowany „Little Nemo in Slumberland: Many More Splendid Sundays!", ukazał się w 2008 roku.

TEATR I OPERA

Już w 1905 roku nastąpiło przeniesienie opowieści „Mały Nemo w Krainie Snów" na scenę. W połowie 1907 r. Marcus Klaw i A. L. Erlanger ogłosili, że na ekstrawaganckie przedstawienie „Little Nemo" („Mały Nemo") wyłożą bezprecedensową kwotę 100 000 dolarów. Partyturę stworzył Victor Herbert, a teksty napisał Harry B. Smith. W roli Nemo wystąpił

karłowaty chłopiec Gabriel Weigel, Joseph Cawthorn zagrał Doktora Pilla, a Billy B. Van wystąpił jako Flip. Recenzje były pozytywne, w Nowym Jorku wyprzedano wszystkie bilet, a sztukę grano przez dwa sezony.

Gabriel Weigel – odtwórca tytułowej roli.

Wszędzie tam, gdzie grano „Little Nemo" pojawiał się McCay ze swoim wodewilowym występem. Kiedy cyrk Keith odmówił McCayowi występu w Bostonie z jego nowym przestawieniem, McCay przeniósł się do cyrku William Morris, gdzie dodatkowo otrzymał tygodniową podwyżkę rzędu 100 dolarów. W wielu miastach McCay pojawiał się ze swoim synem, który dla reklamy przebierał się w strój Nemo i zasiadał na małym tronie. Cawthorn w ramach improwizowanych opowieści wprowadził mitycznego stwora, którego nazwał Whiffenpoof. Słowo to chwyciło i stało się nazwą zespołu muzycznego, jak również tytułem piosenki. Pomimo sukcesu przedstawienia, nie udało się odzyskać zainwestowanych pieniędzy. Tym samym przedstawienie zostało zakończone w grudniu 1910 roku.

Robert McCay – syn autora – podczas promowania musicalu.

W połowie 2012 roku Teatr Frolic z Toronto wystawił adaptację komiksu zatytuowaną „Adventures in Slumberland" („Przygody w Krainie Snów"). Spektakl był multimedialnym przedstawieniem, w którym wykorzystano duże i małe kukiełki, a stworzona do niego muzyka, zawierająca w refrenie słowa „Wake Up Little Nemo", wykorzystała muzykę przeboju grupy The Everly Brothers' z 1957 r. pt. „Wake Up Little Susie".

W 2010 r. Sarasota Opera zleciła kompozytorowi Daronowi Hagenowi i libreciście J.D. McClatchy'emu napisanie opery opartej na „Małym Nemo w Krainie Snów". Premiery spektaklu operowego, w którym naprzemiennie występowały dwa zespoły dzieci, miały miejsce 10 i 11 listopada 2012 roku. Całość została wykonana przez Sarasota Opera, Sarasota Youth Opera, Sarasota Prep Chorus, The Sailor Circus oraz uczniów ze szkoły Booker High. Zjawiskowa historia opowiada o Nemo, Księżniczce i ich kompanach, którzy próbują zapobiec działaniom Cesarza Sol i Strażników Świtu przed doprowadzeniem światła dziennego do Krainy Snów. Efekty specjalne oraz tło zrealizowano za pomocą projekcji wyświetlanych na rusztowaniach stworzonych z pudeł.

Opera „Mały Nemo w Krainie Snów" na deskach Sarasota Opera.

W 2013 roku Talespinner Children's Theatre w Cleveland wystawiło z mniejszym rozmachem „kolorową i bardzo energiczną 45-minutową" adaptację „Adventures In Slumberland" autorstwa Davida Hansena.

FILM

McCay wywarł ogromny wpływ na wczesną historii animacji. W roku 1911 ukończył film pt. „Winsor McCay, the Famous Cartoonist of the N.Y. Herald and His Moving Comics" (znany również jako „Little Nemo"). Był on pierwotnie wyświetlany w kinach, a następnie stał się częścią wodewilowych spektakli. Dla animowanej części filmu McCay stworzył 4 tysiące rysunków na papierze ryżowym. Część animowana filmu trwała około 3 minut.

Film został nakręcony w Vitagraph Studios pod okiem pioniera animacji Jamesa Stuarta Blacktona. W sekwencjach filmu, w których występowały żywe postaci, McCay zakłada się ze swoim kolegą z gazety o to, że potrafi ożywić swoje rysunki. Wygrywa zakład po zrealizowaniu animacji, w której to pojawiają się bohaterowie z komiksu. Same postaci podlegają różnym transformacjom, ich ciała poruszają się oraz ulegają różnym dziwnym zmianom: zmieniają pozy, a także kształty i rozmiary.

W roku 1984 Arnaud Sélignac wyprodukował i wyreżyserował film pt. „Nemo" (znany również jako „Dream One"). Wystąpili w nim Jason Connery, Harvey Keitel i Carole Bouquet. Pojawia się tutaj mały chłopiec o imieniu Nemo, który ubrany w piżamę podróżuje po fantastycznym świecie, ale jest to jedyne nawiązanie do historii z komiksu McCaya. Zaprezentowany tutaj świat jest ciemny i ponury. Sam Nemo spotyka postaci z innych dzieł kultury i sztuki. Zamiast Flipa czy Księżniczki, można tu zobaczyć Zorro, Alicję (z Krainy Czarów) oraz statek Nautilus z powieści Verne'a.

Amerykańsko-japońska współpraca zaowocowała filmem „Przygody małego Nemo w krainie snów" („Little Nemo: Adventures in Slumberland"), który pojawił się w 1989 roku. Przy tworzeniu filmu wzięli udział Ray Bradbury, Chris Columbus oraz Moebius. Muzykę skomponowali Sherman Brothers. Fabuła opowiada o tym, jak Nemo z przyjaciółmi chce uratować Króla Morfeusza z rąk Króla Koszmarów. Księżniczce nadano imię Camille, a Nemo jest opiekunem wiewiórki o imieniu Ikar.

Kadr z filmu anime pt. „Przygody małego Nemo w krainie snów".

INNE MEDIA

Przez te wszystkie lata mogliśmy być świadkami wykorzystania pomysłów i marki jaką jest „Mały Nemo".

W 1990 roku firma Capcom wypuściła na konsolę NES grę pt. „Little Nemo: The Dream Master" (tytuł japoński – „Pajama Hero Nemo"), która była licencjonowaną wersją filmu z 1989 roku. W Stanach Zjednoczonych gra była dostępna przed filmem, który pojawił się na amerykańskim rynku w 1992 r. i dlatego jest uważana za niepowiązaną z filmem samodzielną adaptację komiksu „Mały Nemo w Krainie Snów".

Gra komputerowa z małym Nemo.

W 1990 roku pojawiła się też w salonach gier gra zatytułowana po prostu „Nemo”.

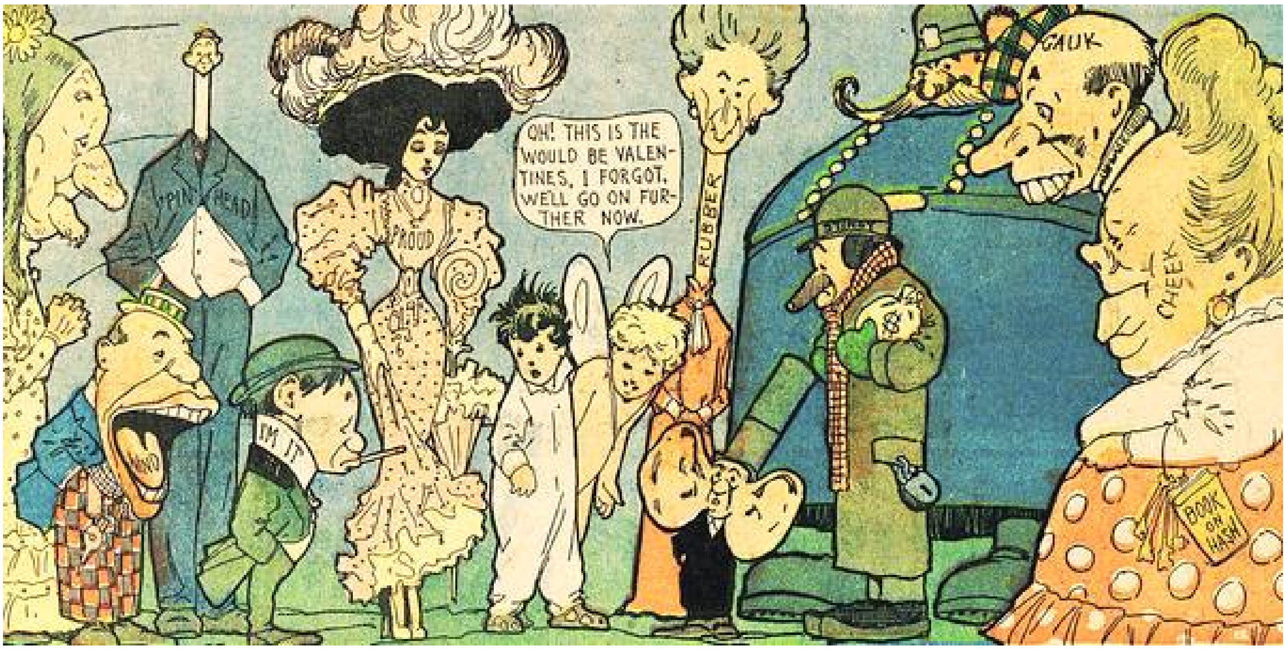
W 1941 roku Rand, McNally & Co. wydało książeczkę dla dzieci pt. „Little Nemo”.

W 1987 roku wydawnictwo Blackthorne Publishing opublikowało „Little Nemo in Slumberland in 3-D”, która to publikacja zawierała przedruki komiksu wykonane w technice 3D.

W 1996 roku firma Stewart Tabori & Chang wydała zestaw 30 pocztówek z postaciami z komiksu.

W roku 1993, w ramach promocji filmu animowanego z 1989 roku, Hemdale wydał zestaw kolekcjonerski, który zawierał film na VHS, ilustrowaną książeczkę oraz kasetę magnetofonową z muzyką z filmu.

W roku 2001 dzięki Dark Horse Comics pojawiła się figurka Małego Nemo oraz metalowy pojemnik na jedzenie.

Ilustracja z odcinka walentynkowego.

WPŁYW NA KULTURĘ

Komiks „Mały Nemo w krainie Snów" miał znaczący wpływ na innych artystów i ich dzieła, można tutaj wymienić m.in. Petera Newella („The Naps of Polly Sleepyhead"), Franka Kinga („Bobby Make-Believe"), Clare'a Briggsa („Danny Dreamer") czy George'a McManus („Nibsy the Newsboy in Funny Fairyland"). Dzięki paryskiej edycji „New York Herald" komiks dotarł nie tylko do Francji, ale również do innych europejskich państw.

Maurice Sendak powiedział, że komiks zainspirował go podczas pisania książki „In the Night Kitchen", a William Joyce wykorzystał kilka elementów z „Małego Nemo" w swojej książeczce „Santa Calls" (np. pojawienie się Flipa czy też chodzącego łóżka).

Postaci oraz tematy z komiksu McCaya pojawiły się w piosence „Scenes from a Night's Dream" napisanej przez Tony'ego Banksa oraz Phila Collinsa z zespołu Genesis i wydanej w 1978 roku na płycie, „…And Then There Were Three…".

Niemiecki zespół Scara Brae tworzący rock progresywny również nagrał utwór muzyczny, na który miał wpływ „Mały Nemo". Został on wydany na ich debiutanckiej płycie z 1981 roku (sam utwór stworzono dwa lata wcześniej). Utwór ten został wydany ponownie przez zespół muzyczny Anger Department, który pojawił się na ich drugiej płycie. Na cześć komiksu McCaya płyta Anger Department nosiła tytuł „The Strange Dreams of A Rarebit Fiend". Utwór z tej płyty zatytułowany „Little Nemo" został wybrany do sztuki teatralnej, która była jedną z atrakcji kulturalnego programu przygotowanego na Igrzyska Olimpijskie z 2004 roku.

W 1984 roku włoski artysta komiksowy Vittorio Giardino zaczął rysować historie pod tytułem „Little Ego". Były to erotyczne parodie „Małego Nemo".

Grafika jednego z pierwszych komiksów Briana Bollanda, prócz inspiracją tytułem, stworzył „Little Nympho in Slumberland", który był tworzony podobną technikę co „Little Nemo".

Bar z filmu „Koszmar z ulicy Wiązów 3: Wojownicy snów" nosi nazwę „Little Nemo's".

W „Miracleman #4" Alana Moore'a też widać wpływ „Little Nemo". W jednej ze scen rodzina Miraclemana trafia do pałacu

o nazwie „Sleepy Town”, który jest podobny do tego z „Little Nemo”. W serii „Promethea” w odcinku „Little Margie in Misty Magic Land” widać bardziej bezpośredni pastisz ukazujący natchnienie Moore'a oraz dług względem przełomowego dzieła McCaya z 1905 roku.

Seria komiksowa „Sandman” została zainspirowana komiksem McCaya i odwołuje się do „Małego Nemo”. PPrzykładem jest „Sandman: Dom lalki”, w którym to bohaterka ucieka w świat snów, który jest przedstawiony bardzo podobnie, jak ten z komiksów McCaya. „The Sandman: Book of Dreams” z 1996 roku zawiera nowelę Georgea Aleca Effingera pt. „Seven Nights in Slumberland”, w której to następuje interakcja między Nemo z Nieskończonymi (postaciami stworzonymi przez Neila Gaimana).

W 1989 roku w 47 numerze komiksu młodzieżowego „Power Pack” złożono bezpośrednio hołd jednemu z wątków z „Małego Nemo”. Chodzi o „odwrócony” względem innych budynków zamek. Opowieść „Elsewhere” z Katie Power przywraca moc klasycznych kadrów, w których to korytarze są również rysowane jako odwrócone o 90 czy 180 stopni w stosunku do znanych nam budynków i przestrzeni wewnątrz nich. Jeden z korytarzy wygląda jak dół bez dna, na co zwraca uwagę Katie mówiąc do jej towarzysza: „Tylko w niego nie spadnij, dobra?”

„Little Nemo in Slumberland” stał się także inspiracją dla teledysku z 1989 do piosenki „Runnin' Down a Dream” Toma Petty.

W 1994 roku wydawnictwo Casterman rozpoczęło publikację serii komiksowej „Little Nemo” autorstwa Moebiusa i Bruno Marchanda. Seria liczy 4 albumy: „Le bon Roi” (styczeń 1994), „Le mauvais Roi” (kwiecień 1995), „La route des Icebergs” (wrzesień 2000) i „Le grand vol” (styczeń 2002).

W 2006 roku muzyk Daedelus użył grafiki z komiksu „Mały Nemo” na okładce albumu „Denies the Day's Demise”.

Komiks „Cul de Sac” zawiera komiks „Little Neuro”, który jest parodią „Małego Nemo”. Neuro to mały chłopiec, który bardzo rzadko opuszcza swoje łóżko.

W 2009 roku Pittsburgh ToonSeum ustanawia NEMO Award – nagrodę przyznawaną znanym osobistościom „za wybitne osiągnięcia w dziedzinie animacji”. Do chwili obecnej nagrody wręczono weteranowi komiksów Ronowi Frenzowi, rysownikowi komiksowemu Dickowi Locherowi, historyczce animacji i komiksów Trinie Robbins, oraz rysownikowi komiksów, karykaturzyście i adwokatowi praw artystów Jerry'emu Robinsononowi.

15 października 2012 obchodzono 107. rocznicę publikacji pierwszego komiksu z serii „Mały Nemo w Kranie Snów”. Z tej okazji Google stworzyło i wykorzystało na swojej stronie głównej animację logo „Google Doodle” nazwaną „Little Nemo in Google-land”. Grafika ta przedstawiała typowe dla „Małego Nemo” Nemo kadry. Kończy się ona, jak opowieści McCaya, czyli wypadnięciem Nemo z łóżka.

Toon Lagoon, która jest częścią centrum rozrywki Islands of Adventure należącego do wytwórni filmowej Universal, posiada atrakcję w postaci Małego Nemo wypadającego ze swojego łóżka. Znajduje się ona nad wejściem do jednego ze sklepów.

Mały Nemo w centrum rozrywki Islands of Adventure.

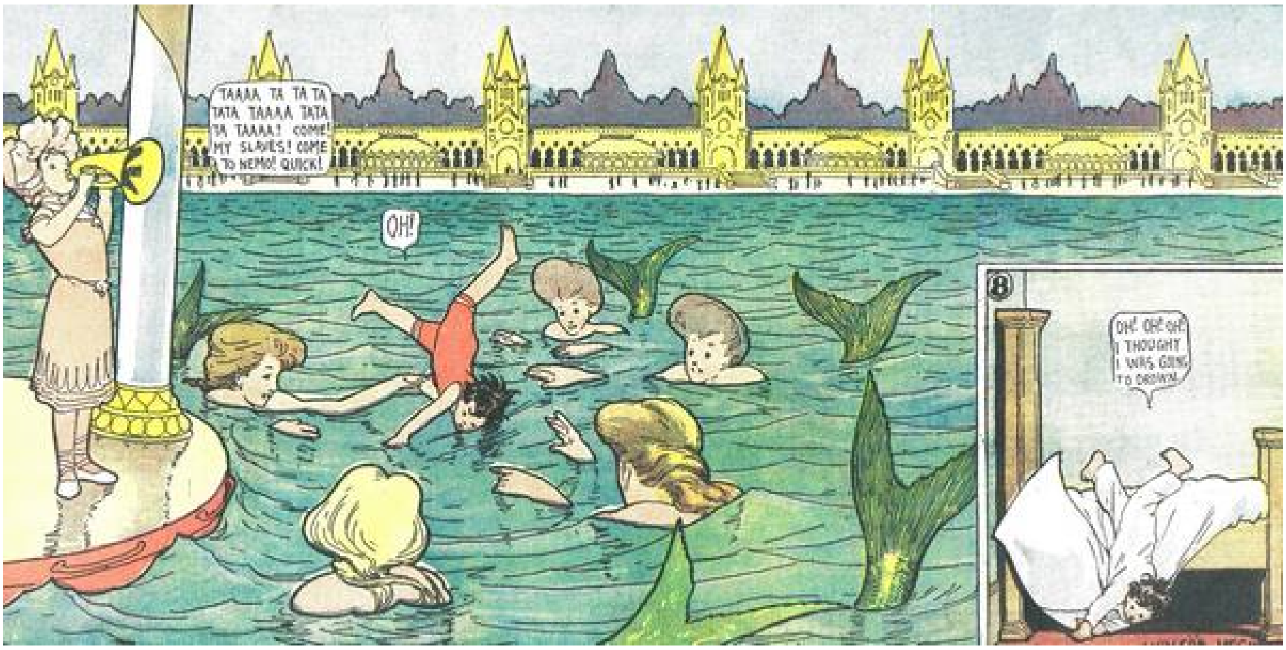
W 2014 roku Eric Shanower i Gabriel Rodriguez odświeżyli postać Nemo i dzięki wydawnictwu komiksowemu IDW, na rynku pojawił się komiks „Little Nemo: Return to Slumberland". W tym samym roku Locust Moon Press opublikowało nową antologię, a Taschen wydał kompletną serię przygód Małego Nemo zbierającą cały okres jego publikacji (1905–1926).

Historyk komiksowy R. C. Harvey nazwał McCaya „pierwszym oryginalnym geniuszem w medium komiksowym". Harvey powiedział, że ludziom współczesnym McCayowi brakowało umiejętności, aby kontynuować pracę z innowacjami stworzonymi przez McCaya, które pozostały do odkrycia na nowo i na których bazowałyby przyszłe pokolenia.

Robert Crumb nazwał McCaya „geniuszem" i jednym z jego ulubionych rysowników.

Art Spiegelman w „In the Shadow of No Towers" (2004) przejął stosowane przez McCaya układy stron komiksu i załączył stronę z „Małego Nemo" w dodatkach.

Włoski filmowiec Federico Fellini przeczytał „Małego Nemo" w magazynie dla dzieci „Il corriere dei Piccoli". Według tego, co napisał jego biograf – Peter Bondanell – komiks wywarł na nim „silny wpływ".

Jedna z pobudek małego Nemo.

SPADEK PO AUTORZE

Oryginalne prace McCaya zostały słabo zachowane. McCay naciskał, by oryginały wracały do niego, ale wielka kolekcja jego prac została strawiona przez pożar w latach 1930. Jego żona nie była pewna, jak powinna radzić sobie z ocalałymi zbiorami, dlatego też syn Robert wziął odpowiedzialność za zbiory i przeniósł je do swojego domu.

Kiedy rodzina potrzebowała gotówki, spieniężała niektóre z tych dzieł sztuki. Odpowiedzialność za ich sprzedaż spadła na Mendelsohna, a później na córkę Marion.

Na początku XXI wieku większość prac McCaya znajdowała się w rękach rodziny.

WERSJE JĘZYKOWE

Komiks „Mały Nemo w Krainie Snów" był tłumaczony na wiele języków świata, m.in. na język francuski, hiszpański, włoski i niemiecki.

Dokąd teraz, mały Nemo? Do Polski…

Dzięki staraniom fanów komiksu, szykuje się wydanie polskie nakładem wydawcy fanzinu „Krakers" w trzech częściach – pierwsza już w grudniu 2016 r., pozostałe dwie w 2017 r. na przełomie maja i czerwca oraz ponownie w grudniu. Komiks ukaże się w małym nakładzie ok. 100 egz. po kosztach produkcji.

Polskiej edycji patronują medialnie portale „Wolne Media" (WolneMedia.net) i „Wielkie Archiwum Komiksu" (WAK.net.pl).

Tłumaczenie: Bartłomiej Wiśniewski
Źródło oryginalne: Wikipedia.org
Źródło polskie i strona wydawcy: Antosiewicz.ovh.org